

● PRED DNEVOM REPUBLIKE JE IZŠLA PESNIŠKA ZBIRKA

Jože Moškrič: Pesmi

Občinska kulturna skupnost Lj. Moste-Polje je poravnala se en svoj dolg: izdala je knjigo Pesmi Jožeta Moškriča. Leta 1963 so sicer že izšli pri Kočevskem tisku, a bilo jih je 35; to pot jih je v zbirko vključenih 85. Prejšnji izbor je izšel v nakladi 600 izvodov in je seveda že zdavnaj pošel, medtem ko je sedaj izšlo kar 1500 izvodov. Tako bo ne le potešana želja po Moškričevih pesmih v naši občini in zunaj nje (šole, delovni kolektivi in seveda zasebniki), marveč bo tudi zapolnjena vrzel v pregledu delavske poezije konec 30-ih in začetek 40-ih let.

Pesniško delo Jožeta Moškriča je poleg dramatike osrednja in v naši občini (pa najbrž tudi širše) njegova najbolj znana izpovedna oblika. Nič nenavadnega. Gledališka dela potrebujejo več akterjev in predvsem oder, pesem pa lahko zavzame že v solistični izvedbi, celo kar v tišini doma. V primerjavi z odrskim delom je mnogo krajša, a zato bolj jedrnat, močnejša v globini čustev in misli. In tako naprej.

Izbrane – ali celo kar zbrane – pesmi so v zbirki razdeljene v šest ciklov: Svobodaške, ljubezenske, delavske, jetniške, družinske in domovinske. Najobsežnejši in verjetno tudi doživljajsko najgloblji je jetniški cikel, čeprav Moškrič močno doživlja in podoživlja tudi druga življenjska spoznanja in čustvene trenutke. Politična zavest pa mu je narekovala tudi projekcijo časa in prostora, izpovedano z vero v boljši, pravičnejši svet, a tudi – v človeški trenutni majhnosti – z grozo zače fašistične nevarnosti. Moš-

krič je toliko lirik kot izpovedovalec doživljenega v letih pred 2. svetovno vojno in ob njenem začetku; a je tudi naš delavec-proletarec, ki se zaveda narodnih korenin in se vključuje v skupni krik zgodovinskih trenutkov ter jih izkriči v harmonije – in disharmonije – tedanjih odločitev.

Urednik prof. dr. Milan Dolgan je zbral najbrž domala vse znane in manj znane ter dosegljive pesmi iz tiska in zapuščine. Oboje je bilo skromno – a to ni nič nenavadnega za čas, ko so nastajale in za leta potem.

Variant seveda urednik ni vključeval v zbirko, pač pa je opozoril na poseben del zbirke, ki sicer ni vključen neposredno vanjo, saj bi jo najbrž ne podpiral v namenu izdaje, izšel pa bo kot separat. V njem bodo podatki o nastanku posameznih pesmi in po potrebi njihova razlaga, interpretacija in vrednotenje. Upajmo, da bo ta separat tudi kmalu zagledal beli dan.

Zbirko je izdala občinska kul-

turna skupnost ob vsestranskem razumevanju kulturne skupnosti Slovenije in delovnih kolektivov

Na sliki: S kulturnim sporedom dveh recitatorjev, dua flavtista in kitarista, z nadihom trenutka Brede Papež in s predstavitevjo Moškričeve poezije Milana Pritekla je bila 25. novembra v KD Španski borci predstavljena nova knjiga »kot darilo za obletnico rojstnega dne nove Jugoslavije ter dokaz visoke kulturne zavesti in našega hotenja po ohranjanju in oživljanju dosežkov slovenske kulture v preteklosti.« je pisalo na vabilu. Slikala D. J.

naše občine. Pridružuje se zbirki štirih dramatskih del Jožeta Moškriča, ki je izšla leta 1984 in je domala že pošla. Ali ni to oboje tudi dokaz več za neugasljivo izpovedno moč živih delavske besede, ki je doživela svojstven vzpon prav konec 30-ih let in je Moškrič temu vzponu dal svoj pomemben prispevek.

AM

XI. revija mladih glasbenikov

V KS Španski borci je bila 8. decembra XI. revija mladih glasbenikov s 17 glasbenih šol Ljubljane, Zasavja in Notranjske. Pokrovitelji so bili izobraževalna in kulturna skupnost naše občine in občinska skupščina Kočevje. Obisk je bil več kot zadovoljiv.

V kratkem zapisu seveda ni mogoče posamično oceniti 25 točk obsegajoči program. Še celoto je težko primerjati s prejšnjimi revijami, če jih človek pač ni vseh slišal. Sama na sebi pa je XI. revija v globalu zaživela na tisti ravni, ki obeta za prihodnost dober glabeni naraščaj. Še posebno to velja za godala, ki so sicer zadnje čase šibka točka naše glasbene populacije.

Izbora skladb je segal od klasike do 1. polovice našega stoletja. Skupaj s trajanjem revije – debeli dve uri – pa daje misliti, da bi organizatorjem kazalo v prihodnje program izbirati in doreči ali po načelu šole (torej takoj 17 točk!) ali instrumenta, porabnosti v šolskih okoljih ali pa – še najbolje – po načelu izostrenih kriterijev kvalitete. Zakaj tako? Nekaj točk je namreč po kvaliteti izrazito izstopalo (poleg učencev s srednje in visoke glasbene šole), večina je bila dobra, nekaj učencem pa je za tak nastop manjkalo to ali ono. Organizatorji revije imajo dovolj možnosti izbora in bi ga kazalo izkoristiti. Konec koncev: poslušalci so že ob polovici programa postajali nemirni, proti koncu pa so preprosto zapuščali dvorano ter tako motili izvajalce in poslušalce.

Nasploh pa: glasbeno poustvarjalno je XI. revija uspela in predsednik društva glasbenih pedagogov Ljubljane, Zasavja in Notranjske Mirko Rebolj je spodbudno čestital nastopajočim za uspeh, ki pomeni tudi dolgoročno investicijo pri formiranju mladih osebnosti.

AM

O delu mešanega pevskega zbora Vevče

V Naši skupnosti je bila objavljena skrajšana informacija o delu in problemu pomlajevanja pevskega zbora. Več o tem smo zvedeli na občnem zboru MePZ Vevče.

Občnega zbora sta se udeležila predstavnik občinske in republiške institucije za kulturo, predstavnik Papirnice Vevče ter člani. Predstavnika KS Vevče-Zg. Kašelj ni bilo.

Za uvod naj povemo, da v zboru prepevajo krajani iz KS Polje, Novo Polje, Vevče-Zg. Kašelj, Zadvara in Zaloga ter posamezniki iz drugih občin; vseh mogočih poklicev, delavci v tovarnah, ustanovah in zavodih.

Na osnovi poročila predsednika zbora Franca Aliča lahko zaključimo, da 73 vaj pod vodstvom zavzete, vestne ter s pedagoškimi izkušnjami prežete Aste Jakopič ni bilo zaman. To dokazuje 13 uspešnih nastopov. Nezačuden je s maloštevilnim obiskom na posameznih vajah. Zaradi tega so vaje za tiste pevke in pevce, ki redno prihajajo na vaje, dolgočasne. Tisti, ki pa izostajajo, ne obvladujejo besedila in zavlačujejo študij pesmi. Nekaj pesmi zato nismo pripravili za letni koncert.

Iz blagajniškega poročila smo zvedeli, da 87% dohodka predstavljajo dotacije in da smo 13% dohodka ustvarili z nastopi. Dotacije smo prejeli od Papirnice Vevče (44%), od ZKO Ljubljana Moste-Polje (32%) in od Ljubljanske kulturne skupnosti (24%).

Ponovno smo ugotovili, da kolektiv Papirnice Vevče stalno spremlja delo

zbora ter da z razumevanjem skuša reševati naše težave. S takšnim sodelovanjem dokazujejo, da dosledno uresničujemo misli v pesmi, za katere je besedilo napisala Neža Maurer, uglašil pa jo je Radovan Gobec. Zato s hvaležnostjo, zadovoljstvom in ponosom zapojemo: »Papirnica naša, življenje si moje, si sreča vseh nas, naš ponos in radost...«

Vprašanje, kako pomladiti zbor, je bilo v razpravi deležno posebne pozornosti. Dejstvo, da je od 28 pevk v zboru 15 takih, ki prepevajo v njem od leta 1979 in 1980, govori, da je v zboru precejšnje število vztrajnih ljubiteljev petja, da pa zboru pojenjujejo moči. Ker naj bi mladi pevci in pevke nadomeščali starejše, smo govorili o prepevanju mladih. Menili smo, da jih premalo slišimo. Zvedeli

smo, da se vzgojitelji v šolah trudijo, da bi mladi vzljubili, prepevali in ohranili domačo pesem. Žal pa učencem ne morejo nuditi vsega, kar bi povečalo zanimanje za petje po pouku. Posledica tega je, da imamo zadovoljivo število šolskih zborov, medtem ko nimamo mladinskih zborov. Zanimiva je ugotovitev, da šola ni edini dejavnik, ki lahko navduši mladega pevca, ampak da je važno tudi okolje, v katerem raste otrok. Dances mlakotera mati utegne prepevati otroku. Prav tako je z babicami in dedki. Ker se zavedajo, da je petje in glasba del kulture, ki oblikuje in bogati človeka, hočejo živo besedo nadomestiti s ploščami in kasetami. Rezultati takšnega početja so slaba osveščenost in neaktivnost možnih mladih pevk in pevcev.

Zvedeli smo tudi, da se s pomlajevanjem in pridobivanjem mladih članov ukvarjajo po vsej Sloveniji... Zaskrbljujoče je, da je zaradi nepravilnega odnosa do zborovskega petja prenehalo delovati precej zborov. Vredno si je zapomniti misel, da smo s pesmijo, tovarštvom, prijateljstvom in s spoštovanjem naše samobitnosti, kar vse neguje MePZ Vevče, premagali najbolj mračne dneve naše zgodovine, izvzeta pa ni niti sedanjost.

Izvolili smo nov odbor. Za predsednika smo izvolili Antona Pavliča. Je član zbora od ustanovitve, redno prihaja na vaje, vse sprejete obveze dosledno izpolni, v Papirnici je od leta 1960 in je vodja izmene delovne papirja. Predloženi program za sezono 1987/88 smo sprejeli z obljubo, da ga bomo tudi izpolnili.

R. T.

izolirka 50 let

industrija izolacijskih materialov, n. sol. o.,

61110 ljubljana, ob železnici 18
tel.: (061) 443-096, 442-402, tlx: 31585 yu izo

Nasim kupcem, občanom in delovnim ljudem želimo obilo zdravlja in uspeha v novem letu 1988

Razstava in koncert

Četrto slikarsko srečanje Urh, Orle, Pugled, Molnik 87, ki je trajalo ves mesec oktober, je bilo zaključeno z razstavo del, v Jelovškem likovnem salonu v KD Španski borci.

Razstava, ki je vsako leto namenjena praznovanju dneva republike, je bila svečano odprta 25. novembra. Zbranim je spregovorila podpredsednica ZKO Moste-Polje Ljuba Novak in vsem udeležencem srečanja podelila priznanja za sodelovanje.

V kulturnem programu sta z enournim muziciranjem nastopila flavtist Rudi Pok in kitarist Boris Šinigoj ml. in navdušila več kot sto poslušalcev.

Likovni kritik prof. dr. Mirko Juteršek je o razstavljenih delih in sami prireditvi zapisal tole:

»Kraji spominov na težke dni Urh, Orle, Pugled, Molnik so tudi tokrat v okviru proslave dneva republike in pod geslom Ex tempore 87 pritegnili večje zanimanje v vrstah likovnih amaterjev. Z upodabljanjem motivov krajev, na katere se še živo vežejo spomini na zastrašujoče dogodke v dneh vojne, in ki naj bi tudi s pomočjo slikarskih srečanj ostali v zavesti

ljudi še naprej, je nedvomno izkazano tudi priznanje in oddolžitve vsem, ki jih je v ta del slovenske zemlje zanesel takratni vrtnec življenja. Iz zdaj nastalih slik v Molniku odseva seveda mir in lepota, se pravi tisti temeljni krajinski prvini, ki povezujeta v bistvu vsa slikarska srečanja na Slovenskem. Za ljubiteljsko in še posebej za tokratno prireditev pa velja, da se tematika rada ponavlja, tako so si včasih posamezni avtorji zelo blizu v svojih slikarskih zapisih, drugi zopet uspejo uresničiti najboljše – v veselje vseh.«

Na letošnji prireditvi so sodelovali naslednji likovniki: Skenđer Bajrovič, Janko Bešter, Matjaž Bukovac, Silva Devetak, Janez Goltes, Danilo Jakovčič, Miro Kačar, Mimi Kajzer, Željko Karakaš, Marjan Kolenc, Franc Rant, Matjaž Rolih, Edi Sever, Franjo Smole, Marko Smole, Lojze Tarfila, Milka Turk, Nenad Vukobrat, Stane Zerko, Uroš Žitnik in mladi likovniki osnovne šole Toneta Tomšiča pod mentorskim vodstvom Marka Češnovarja.

MATJAŽ ROLIH

MLADI PIŠEJO ● MLADI PIŠEJO

● Ob dnevu republike

Vsako leto 29. novembra praznujemo dan republike. Tega dne, leta 1943, so v bosanskem mestu Jajcu, na drugem zasedanju AVNOJ-a, postavili temelje nove socialistične Jugoslavije. Vrhovnega komandanta NOVJ Josipa Broza Tita so razglasili za maršala. Zasedanje, ki se je začelo ob sedmih zvečer, je odprl dr. Ivan Ribar. Dokumenti, ki so jih sprejeli na tem

zasedanju, so natančno določali, kakšna bo nova Jugoslavija – skupnost enakopravnih narodov, ki bo temeljila na načelih federacije. Begunski vladi v tujini so odvzeli vse pravice, kralju Petru II. so prepovedali vrnitev v domovino.

Mi otroci si najbolj želimo, da bi še naprej živeli v miru in svobodi, katero so nam priborili partizani med NOB.

BRANKA VUJASIN, 5.d OŠ Nove Jarše

● Na osnovni šoli Nove Jarše sprejeli 95 učencev prvega razreda v pionirsko organizacijo

26. novembra 1987 je bil svečani sprejem prvošolcev v pionirsko organizacijo Dušana Kvedra-Tomaža na osnovni šoli Nove Jarše. Podobno svečani so bili pred praznikom na vseh naših osnovnih šolah. Na svečanem sprejemu so bili prisotni tudi starši prvošolcev, učitelji in predstavniki ZK, ZB ter KS iz KS Dušan Kveder-Tomaž.

Zelo lep je bil tudi kulturni program, v katerem so sodelovali pevci, glasbeniki, recitatorji in plesalci.

Novosprejetim pionirjem so starejši pionirji podelili titovke, rutke in značke, temu pa je sledila »zaobljuba«.

Novopečeni pionirski so bili po sprejemu videti zelo srečni, zadovoljni in ponosni. Na koncu je ravnateljica osnovne šole Nove Jarše novim pionirjem iskreno čestitala in jim zaželela srečno in uspešno bodočnost v pionirski organizaciji in pri učenju.

Ob 29. novembru, dnevu republike, pa je čestitala vsem navzočim in jim zaželela prijetne praznike.

FRANČEK LOZINŠEK

29. november 1987

SŠEE Ljubljana, Zaloška 49, je za praznik republike organizirala za svoje učence ogled filma Na svoji zemlji. Čeprav je večina učencev Štiglicjev film že poznala, smo si ga z zanimanjem ogledali. Kritika učencev o filmu je bila boljša, kot smo pričakovali.

Naslednjega dne, v petek, pa so se učenci drugih letnikov udeležili strelskega tekmovanja na strelišču ob Dolenjski cesti. Drugi smo bili pri pouku. Potem smo si ogledali proslavo v kulturnem domu Španski borci. Pri organizaciji in izvedbi je bilo 23 sodelavcev, predvsem učencev. Ajda, Marjan, Lejan, Florimand in Nikola so recitali besedila iz del: Ivo Andrič – Znamenja ob poti, Edvard Kocbek – Lipanci, Skender Kulenović – Pisma Jove

Stanivuka. Recital je napovedala uvertura Matije Bravničarja – Kralj Matjaž z diapozitivi tovariša Žarka Petrevčiča. Nenavaden recital, ki je bil pri učencih dobro sprejet, je z električno kitaro spremljal Brane. Zame je bila to najboljša proslava dneva republike do sedaj. Po recitalu nam je tovariš Žarko Petrevčič ob kitajski glasbi in diapozitivih predaval o utrkih s poti po Kitajski. Povdal je veliko zanimivega. Ob marsičem sem se zamislil. Predavanje je bilo odlično, žal pa ga je tovariš Žarko zaradi nediscipline v dvorani hotel čimprej zaključiti.

Tehnično izvedbo proslave so prevzeli učenci Gorazd, Marko in Iztok, ki je osvetljeval in fotografiral.

Učenec 4. letnika

